



## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ**

### **VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTE PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

2011 m. gegužės 31 d. Nr. FA-P-40-6-49  
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2010-06-28 pavedimą Nr. P-40-6

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:  
Dalia Raudeliūnienė (grupės vadovė)  
Alma Bulkevičienė

Auditas pradėtas 2010-06-28  
Auditas baigtas 2011-05-31

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti  
Valstybės kontrolės interneto puslapyje  
adresu [www.vkontrole.lt](http://www.vkontrole.lt)

# TURINYS

<b>Įžanga</b>	<b>3</b>
<b>Audito apimtis ir metodai</b>	<b>4</b>
<b>Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos</b>	<b>6</b>
<b>1. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų</b>	<b>6</b>
1.1. Dėl apskaitos tvarkymo pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus	6
1.2. Dėl asignavimų naudojimo	7
<b>2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo</b>	<b>8</b>
2.1. Dėl viešųjų pirkimų	8
2.2. Dėl gaisrinių automobilių kopėčių nuomos	8
2.3. Dėl valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų saugojimo	9
2.4. Dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų	10
2.5. Dėl pavaldžios įstaigos Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pastato stogo remonto ir šiluminio mazgo renovavimo	10
<b>3. Kiti pastebėjimai</b>	<b>11</b>
3.1. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo	11
3.2. Dėl sutarčių su gaisro atžvilgiu pavojingų objektų savininkais (valdytojais)	12
<b>4. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas</b>	<b>13</b>
<b>5. Rekomendacijos</b>	<b>13</b>
<b>Priedai</b>	<b>15</b>

## IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2011 metams planavimą teisėtumo požiūriu; audituojamo subjekto 2010 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos – įstaiga, įgyvendinanti valstybės politiką priešgaisrinės bei civilinės saugos ir gelbėjimo darbų srityse. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento adresas: Švitrigailos g. 18, LT-03223 Vilnius; identifikavimo kodas 188601311. Audituojamu laikotarpiu Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui vadovavo direktorius Remigijus Baniulis, vyriausiojo buhalterio pareigas ėjo Finansų skyriaus vedėja Reda Antanaitienė (iki 2010-10-22), Giedrius Kliauga (nuo 2010-10-25).

Audituojamas laikotarpis – 2010 metai.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2010 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

## AUDITO APIMTIS IR METODAI

Valstybės, savivaldybių, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir Valstybinio socialinio draudimo fondo 2010 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių pateikimo terminas<sup>1</sup> pratęstas iki 2011 m. spalio 1 d.

Teisės akte numatyta,<sup>2</sup> kad visų konsolidavimo lygių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami naudojantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema. Finansų ministro patvirtintame 2010 metų konsolidavimo kalendoriuje<sup>3</sup> nurodyta, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir jam pavaldžios įstaigos finansines ataskaitas šioje sistemoje turi pateikti iki gegužės 26 d., o Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį turi parengti ir patvirtinti liepos mėnesį.

Kadangi finansinių ataskaitų rinkiniai bus pateikti Finansų ministerijai ir patikrinti po birželio 1 d., o vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais<sup>4</sup> audito išvada turi būti pateikta ne vėliau kaip birželio 1 d., todėl nuomonės dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo audito išvadoje nepareiškiamo.

Audito metu buvo vertinamas ūkinių operacijų registravimas apskaitoje pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir audituojamas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento 2010 metų biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2010 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

Taip pat buvo audituojamos planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitos:

- Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1);

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 4, 31, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas, 2011-04-21 Nr. XI-1343.

<sup>2</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-16 nutarimo Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2.7 p.

<sup>3</sup> Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-05-03 įsakymas Nr. 1K-171 „Dėl 2010 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“.

<sup>4</sup> Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. 26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), 44 p.

- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2011 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. B-11);
- Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-12);
- Vidaus reikalų, teisėsaugos, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų išlaidų straipsnio „Darbdavių socialinė parama“ įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. BFP-25).

Audituojamu laikotarpiu Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas vykdė penkias programas. Joms vykdyti 2010 metams patvirtinta 186 854 tūkst. Lt asignavimų, gauta 184 098,8 tūkst. Lt, panaudota 184 098,8 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Auditas atliktas, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis: 0,5 proc. (920 tūkst. Lt) visų kasinių išlaidų. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamos ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Svarbiausiose audito srityse (ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų sąnaudų, socialinių išmokų (pašalpų) sąnaudų, pagrindinės ir kitos veiklos pajamų, pagrindinės ir kitos veiklos kitų sąnaudų) atliktos didelės apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

Valstybės kontrolės 2010 metų valstybinio audito programoje buvo numatyta sisteminių tyrimų sritis – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

# PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

## 1. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

### 1.1. Dėl apskaitos tvarkymo pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus

Departamentas ir pavaldžios įstaigos ilgalaikį turtą, atsargas, pajamas ir sąnaudas apskaitė nesivadovaudamos Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. Pagrindinės apskaitos klaidos susijusios su būsimąjo laikotarpio sąnaudomis, nuomojamo turto, atsargų, ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaita:

- darbuotojams apskaičiuotos ateinančio mėnesio išmokos už kasmetines atostogas nepripažintos būsimąjo laikotarpio sąnaudomis<sup>5</sup> (Departamentas); apskaičiuojant darbuotojams išmokas už kasmetines atostogas neįregistruoti išankstiniai apmokėjimai<sup>6</sup> (Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba);
- apskaitoje įregistruota ne visa atsargų įsigijimo savikaina<sup>7</sup> (pagal autorinę sutartį pagamintos nuotraukos), sąnaudos ir finansavimo sumos<sup>8</sup> (Departamentas);
- nuomojamas turtas (biuro įranga) nepripažinta finansine nuoma, o turtas ir įsipareigojimai apskaitoje neįregistruoti diskontuota verte<sup>9</sup> (Departamentas);
- darbuotojams apskaičiuotos ateinančio mėnesio išmokos už kasmetines atostogas nepripažintos būsimąjo laikotarpio sąnaudomis<sup>10</sup> (Departamentas); apskaičiuojant darbuotojams išmokas už kasmetines atostogas neįregistruoti išankstiniai apmokėjimai<sup>11</sup> (Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba);
- apskaitoje įregistruota ne visa atsargų įsigijimo savikaina<sup>12</sup> (pagal autorinę sutartį pagamintos nuotraukos), sąnaudos ir finansavimo sumos<sup>13</sup> (Departamentas);
- nuomojamas turtas (biuro įranga) nepripažinta finansine nuoma, o turtas ir įsipareigojimai apskaitoje neįregistruoti diskontuota verte<sup>14</sup> (Departamentas);
- išlaidos už teisinės paslaugas, susijusias su viešaisiais pirkimais (8,9 tūkst. Lt), nenurašytos į sąnaudas, o

<sup>5</sup> 24-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-432 (finansų ministro 2010-10-26 įsakymo Nr. 1K-334 redakcija), 17 p.

<sup>6</sup> 11-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymu Nr. 1K-059 (finansų ministro 2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-490 redakcija), 5 p.

<sup>7</sup> 8-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-20 įsakymu Nr. 1K-220 (finansų ministro 2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-477 redakcija), 8 p.

<sup>8</sup> 20-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-09 įsakymu Nr. 1K-205 (finansų ministro 2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-475 redakcija), 7 p.

<sup>9</sup> 19-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-14 įsakymu Nr. 1K-176, 9 p.

<sup>10</sup> 24-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-432 (finansų ministro 2010-10-26 įsakymo Nr. 1K-334 redakcija), 17 p.

<sup>11</sup> 11-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymu Nr. 1K-059 (finansų ministro 2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-490 redakcija), 5 p.

<sup>12</sup> 8-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-20 įsakymu Nr. 1K-220 (finansų ministro 2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-477 redakcija), 8 p.

<sup>13</sup> 20-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-09 įsakymu Nr. 1K-205 (finansų ministro 2009-12-24 įsakymo Nr. 1K-475 redakcija), 7 p.

<sup>14</sup> 19-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-14 įsakymu Nr. 1K-176, 9 p.

įtrauktos į pastato vertę<sup>15</sup> (Visagino priešgaisrinė gelbėjimo valdyba); ilgalaikio materialiojo turto (aukšto slėgio plovyklos), įsigyto 2010 m. liepos mėn., nusidėvėjimas pradėtas skaičiuoti ne nuo kito mėnesio 1 d., kai turtas pradėdamas naudoti, o nuo 2011 m. sausio mėnesio<sup>16</sup> (Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba);

- registruojant baudas apskaitoje neužregistruotos apskaičiuotos ir pervestinos pajamos (Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba).<sup>17</sup>

Pažymime Departamento ir jam pavaldžių įstaigų pažangą taisant nustatytas klaidas: Departamentas ištaisė būsimąjį laikotarpio sąnaudų ir atsargų įsigijimo apskaitos; Visagino priešgaisrinė gelbėjimo valdyba ir Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba ištaisė visas nustatytas klaidas.

Departamento metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenys bus neteisingi, jeigu visos audito metu nustatytos klaidos nebus ištaisytos.

## 1.2. Dėl asignavimų naudojimo

Departamentui pavaldi įstaiga Visagino priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, atlikdama pastato rekonstrukciją, nesivadovavo teisės aktais:

- 2010 metais vykdė investicinį projektą – pastato, esančio Karlių k. Visagino savivaldybėje, rekonstrukciją, nenumatytą 2010–2012 metų Valstybės investicijų programoje<sup>18</sup>;
- nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija<sup>19</sup>, nes iš ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui skirtų lėšų sumokėjo 1 166,2 tūkst. Lt už pastato rekonstravimo darbus.

Departamentui pavaldi įstaiga Visagino priešgaisrinė gelbėjimo valdyba biudžeto asignavimus naudojo ne pagal nustatytą paskirtį, nes vykdė investicinį projektą, kuris nebuvo numatytas Valstybės investicijų programoje.

Dėl netinkamos patirtų išlaidų apskaitos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytos klaidingos kasinių išlaidų sumos: ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto 1 166,2 tūkst. Lt didesnės, o materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo – 1 166,2 tūkst. Lt mažesnės.

<sup>15</sup> 12-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 (finansų ministro 2009-12-22 įsakymo Nr. 1K-466 redakcija), 18.5 p., 45 p.

<sup>16</sup> Ten pat.

<sup>17</sup> 10-as VSAFAS patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymu Nr. 1K-161 (finansų ministro 2010-04-26 įsakymo Nr. 1K-129 redakcija), 39 p.

<sup>18</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-01-20 nutarimas Nr. 71 „Dėl valstybės investicijų 2010–2012 metų programoje numatytų 2010 metams kapitalo investicijų paskirstymo“.

<sup>19</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija).

## 2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

### 2.1. Dėl viešųjų pirkimų

Departamentui pavaldi įstaiga, įsigydama prekes ir paslaugas, nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatyme<sup>20</sup> numatytų pirkimo būdų. Alytaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, įsigydama atsargines dalis ir automobilio remonto paslaugas už 3,9 tūkst. Lt, netaikė šiame įstatyme numatytų pirkimo būdų.

Pavaldi įstaiga Alytaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba įsigijo prekių ir paslaugų už 3,9 tūkst. Lt, nesivadovaudama Viešųjų pirkimų įstatymu.

### 2.2. Dėl gaisrinių automobilinių kopėčių nuomos

Departamentas, įsigydamas gaisrinių automobilinių kopėčių nuomos paslaugas, netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme<sup>21</sup> numatytų pirkimo procedūrų.

Departamento pavaldžioms įstaigoms, atliekančioms gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbus, reikalingos automobilinės kombinuoto judesio kopėčios. Departamentas 2008 m. vykdė automobilinių kopėčių nuomos viešąjį pirkimą ir sudarė gaisrinių automobilinių kombinuoto judesio kopėčių nuomos sutartį su UAB „Iksados“ gamybiniu ir techniniu centru (sutarties suma 6 868,5 tūkst. Lt, trukmė 60 mėnesių su galimybe pratęsti tam pačiam laikotarpiui). Departamentas, sudarydamas gaisrinių automobilinių kombinuoto judesio kopėčių nuomos sutartį, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 2 ir 3 punktus, nes tiekėjas nepateikė pirkimo dokumentuose nustatyto pirkimo sutarties užtikrinimo (manome, kad taip sudarant sutartį kyla rizika dėl jos tinkamo įgyvendinimo), bei pakeitė pirkimo dokumentuose nustatytas pirkimo sąlygas dėl galutinio mokėjimo grafiko suderinimo ir visų vienkartinį mokesčių įtraukimo į pirmo mokėjimo sumą.

Nesivadovaujant Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis departamentas įsigijo paslaugų už 6 868,5 tūkst. Lt.

Departamentas pagal gaisrinių automobilinių kombinuoto judesio kopėčių nuomos sutartį paslaugos teikėjui sumokėjo 1 180,0 tūkst. Lt ir 10 tūkst. Lt kreditavimo išlaidas (užstatą) ir administravimo mokesťį. Departamentas su pavaldžiomis įstaigomis – Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos apskričių priešgaisrinėmis gelbėjimo valdybomis sudarė subnuomos sutartis,

<sup>20</sup> Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija).

<sup>21</sup> Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija).



kuriose nenumatė ir nepatvirtino mėnesinių mokėjimų grafikų. Mokėjimus pavaldžios įstaigos atliko pagal paslaugų teikėjo išrašytas sąskaitas, kuriose nurodytos skirtingos sumos (1 lentelė).

1 lentelė.		
Pavaldžios įstaigos	Subnuomos sutartys su pavaldžiomis įstaigomis 5 metams (suma tūkst. Lt)	Sumokėta 2009-2010 m. (tūkst. Lt)
Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	1135,7	598,5
Klaipėdos apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	1135,7	598,5
Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	1135,7	568,6
Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	1135,7	841,2
Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	1135,7	642,1
<b>Iš viso</b>	<b>5678,5</b>	<b>3248,9</b>

Iš lentelėje pateiktų duomenų matyti, kad pavaldžios įstaigos – Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos už gaisrinių automobilių kombinuoto judesio kopėčių nuomą mokėjo skirtingas sumas, nors subnuomos sutarties kaina vienoda, todėl negalime patvirtinti, kad pavaldžių įstaigų už kopėčias sumokėta 3 248,9 tūkst. Lt nuomos mokesčio suma yra teisinga.

Departamentui pavaldžios įstaigos Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Klaipėdos apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos už gaisrinių automobilių kombinuoto judesio kopėčių nuomą mokėjo skirtingas sumas, nors subnuomos sutarties kaina vienoda. Todėl negalime patvirtinti, kad pavaldžių įstaigų už kopėčias sumokėta 3 248,9 tūkst. Lt nuomos mokesčio suma yra teisinga.

### 2.3. Dėl valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų saugojimo

Departamente nesivadovaujama Valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų saugojimo reikalavimais<sup>22</sup> (valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų tinkamumo naudoti termino metais). Valstybės rezerve saugomos civilinės saugos priemonių atsargos (individualios apsaugos priemonės), kurioms pasibaigęs nustatytas tinkamumo naudoti terminas. Be to, sukauptas didelis nesunaikintų nurašytų strateginių atsargų kiekis, kuris saugomas civilinės saugos priemonių atsargų atsakingųjų saugotojų sandėliuose.

Valstybės rezerve saugomos individualios apsaugos priemonės, kurių tinkamumo naudoti terminas yra pasibaigęs.

<sup>22</sup> Patvirtinta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2008-01-30 įsakymu Nr. 1-30.

## 2.4. Dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų

Tarnybinius butus, esančius Kaune, Elektrėnų g. 12–8 ir Elektrėnų g. 12–5, iki 2008 metų liepos mėn. patikėjimo teise valdė Departamentas, o nuo 2008 m. liepos mėn. perdavė valdyti pavaldžiai įstaigai Kauno apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai. Departamentas ir pavaldi įstaiga Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba nesivadovavo Tarnybinių gyvenamųjų patalpų suteikimo, apskaitos ir naudojimo taisyklėmis<sup>23</sup> ir Tarnybinių gyvenamųjų patalpų naudojimo ir apskaitos tvarka<sup>24</sup>:

- Tarnybiniame bute Kaune, Elektrėnų g. 12-8, nuo 1977 m. gruodžio 14 d. gyvena buvęs darbuotojas (P. K.). Darbo santykiai su P. K. nutraukti 1993 m. birželio 16 d. Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2009 m. birželio 10 d. su P. K. sudarė tik patalpų gyventojų atsiskaitymo už komunalines paslaugas sutartį, o tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomos sutarties nesudarė ir nuomos mokesčio neapskaičiavo.
- Tarnybiniame bute Kaune, Elektrėnų g. 12-5, nuo 1996 m. balandžio 26 d. gyvena buvęs darbuotojas (R. Š.). Darbo santykiai su R. Š. nutraukti 2003 m. balandžio 7 d. Kauno m. Sukarintos priešgaisrinės apsaugos dalinys su R. Š. 1996 m. balandžio 26 d. sudarė Tarnybinių gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, tačiau nuomos mokesčio neapskaičiavo, nors pagal sutarties 2.2. p. nuomininkas kas mėnesį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka turi sumokėti buto nuomos mokesį.

Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2010 m. balandžio 19 d. kreipėsi į Kauno miesto apylinkės teismą dėl tarnybinių gyvenamųjų patalpų. Šiuo metu vyksta teismo procesas.

Departamentas (nuo 1977 m. iki 2008 m.) ir Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba (nuo 2008 m.) su tarnybinio buto gyventoju P. K. nesudarė nuomos sutarties ir neapskaičiavo nuomos mokesčio, o tarnybinio buto gyventojui R. Š. neapskaičiavo nuomos mokesčio.

## 2.5. Dėl pavaldžios įstaigos Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pastato stogo remonto ir šiluminio mazgo renovavimo

Departamentui pavaldi įstaiga Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2010 metais valstybės biudžeto lėšomis suremontavo valdybos pastato, kuriame yra šeši butai, nuosavybės teise priklausantys fiziniams asmenims, stogą ir renovavo šiluminį mazgą. Audito metu nustatyta, kad:

- Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba už stogo remontą sumokėjo 68,2 tūkst. Lt, iš kurių 2,1 tūkst. Lt kompensavo butų savininkai. Auditoriai, apskaičiavę išlaidas už butų

<sup>23</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991-11-29 nutarimu Nr.495.

<sup>24</sup> Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-07-11 nutarimu Nr.878, 7, 8 p.

savininkams priskiriamą pastato stogo dalį, nustatė, kad Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 6,3 tūkst. Lt stogo remonto išlaidas butų savininkams sumažino valstybės biudžeto lėšomis.

▪ Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 1,2 tūkst. Lt finansinės paramos lėšas panaudojo valdybos pastate esančių butų, kurie nuosavybės teise priklauso fiziniams asmenims, savininkų išlaidoms už šiluminio mazgo renovavimą kompensuoti, nesilaikydami Labdaros ir paramos įstatymo<sup>25</sup> ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių<sup>26</sup> 65 punkto reikalavimų.

Departamentui pavaldi įstaiga Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba stogo remonto ir šiluminio mazgo renovavimo išlaidas butų savininkams kompensavo valstybės biudžeto ir paramos lėšomis, todėl šias lėšas (7,5 tūkst. Lt) panaudojo ne pagal paskirtį.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo<sup>27</sup> 17 ir 20 straipsniais, dėl Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos viršininko galimo viešųjų ir privačiųjų interesų supainiojimo Valstybės kontrolė 2011-04-13 raštu Nr. S-(40-1735)-669 kreipėsi į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją. Komisija 2011-04-26 raštu Nr. S-494-(2.5) pavedė Departamentui atlikti tyrimą dėl A. Bautronio veiksmų atitikties minėto įstatymo nuostatomis pagal Valstybės kontrolės pranešime nurodytas aplinkybes.

### 3. Kiti pastebėjimai

#### 3.1. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo

Departamento direktorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, patvirtino Departamento ir jam pavaldžių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų schemą (koeficientais)<sup>28</sup>. Tačiau Departamento ir jam pavaldžių įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nustatyti tarnybinio atlyginimo koeficientai neatitinka schemas (koeficientais), nes nebuvo atsižvelgta į darbuotojų išsilavinimą ir užimamas pareigas:

<sup>25</sup> Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas, 1993-06-03 Nr. I-172, 10 str.

<sup>26</sup> Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543.

<sup>27</sup> Lietuvos Respublikos vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymas 2008-07-01 Nr. X-1666, 17, 20 str.

<sup>28</sup> Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007-03-19 įsakymas Nr. 1-94.

- 
- Departamente pagal darbo sutartį dirbantiems dviem specialistams (Personalo skyriaus ir Bendrojo skyriaus) nustatyti didesni tarnybinio atlyginimo koeficientai.
  - Pavaldžioje įstaigoje Vilniaus apskrities priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje trims darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (dviem Finansų ir planavimo skyriaus vyresniesiems specialistams ir specialistui), nustatyti didesni tarnybinio atlyginimo koeficientai.
  - Pavaldžioje įstaigoje Kauno apskrities priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje dviem darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (Prevenčinės veiklos poskyrio specialistui ir Finansų ir planavimo skyriaus specialistui), nustatyti didesni tarnybinio atlyginimo koeficientai.
  - Pavaldžioje įstaigoje Šiaulių apskrities priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje dviem darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (Organizacinio skyriaus specialistui ir Finansų ir planavimo skyriaus specialistui), nustatyti didesni tarnybinio atlyginimo koeficientai.
- 

Departamentas ir jam pavaldžios įstaigos nustatytus neatitikimus pašalino.

Audito metu nustatyta, kad Finansų skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymuose nurodytos ne visos atliekamos funkcijos, kurios numatytos Finansų skyriaus nuostatuose. Departamento direktorius įsakymu skyrė priemokas Finansų skyriaus darbuotojoms už buhalterinės apskaitos tvarkymą, nors tai numatyta Finansų skyriaus nuostatuose<sup>29</sup>:

- 
- Dviem vyresniosioms buhalterėms ir buhalterei gruodžio mėnesį skirta priemoka už lėšų pagal programas apskaitą, apskaitos žurnalų pagal lėšų šaltinius parengimą, važiavimo išlaidų apskaitą, už nuomą pervedamų lėšų apskaitą, sąskaitų už komunalines paslaugas gyventojams išrašymą, PVM ataskaitos parengimą ir išsiuntimą.
- 

Departamento Finansų skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymuose nenumatytos visos Finansų skyriaus nuostatuose nustatytos funkcijos, todėl sudarytos prielaidos mokant priemokas neekonomiškai naudoti valstybės biudžeto lėšas.

### 3.2. Dėl sutarčių su gaisro atžvilgiu pavojingų objektų savininkais (valdytojais)

Vyriausybės nutarime<sup>30</sup> nustatyti atvejai, kai gaisro atžvilgiu pavojingo objekto savininkas (valdytojas) įpareigotas su Departamentu sudaryti sutartis. Dėl priešgaisrinės saugos užtikrinimo sudarytose sutartyse su valstybės įmone Lietuvos naftos produktų agentūra (2010-06-02), UAB Klaipėdos laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrove (2007-03-23) ir UAB „NEO group“ (2008-06-19) numatyta atlyginti ne visas patiriamas išlaidas, susijusias su sutarčių vykdymu.

---

<sup>29</sup> Patvirtinta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010-02-01 įsakymu Nr. 1-38.

<sup>30</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-06-19 nutarimas Nr. 794 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos gaisro atžvilgiu pavojingo objekto savininkui (valdytojui) atsiranda pareiga steigti gelbėjimo padalinį (žinybines priešgaisrines pajėgas), ir atvejų, kai gaisro atžvilgiu pavojingo objekto savininkas (valdytojas) sudaro sutartį su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos, patvirtinimo“.

Sutartyse numatytos skirtingos išlaidų padengimo sąlygos, nes pagal vienas sutartis mokama už patalpų eksploatavimą, pagal kitas – už gaisrinio automobilio įsigijimą, techniką ir gelbėjimo įrangą.

Departamentas sudarė ekonomiškai nenaudingas sutartis dėl priešgaisrinės saugos užtikrinimo, nes paslaugos gavėjai neatlygina patirtų išlaidų.

## 4. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente prie Vidaus reikalų ministerijos vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus; pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai šiose srityse: apskaitos pagal VSAFAS, pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų darbo apmokėjimo, asignavimų naudojimo, Viešųjų pirkimų įstatymo taikymo ir kitose rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visais atvejais veikia patikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

## 5. Rekomendacijos

Atlikus audito procedūras Valstybės kontrolės 2010 m. valstybinio audito programoje numatytoje sisteminių tyrimų srityje – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas, – neatitikimų nustatyta Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente prie VRM, Alytaus, Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių, Marijampolės, Utenos, Panevėžio, Tauragės, Telšių apskričių priešgaisrinėse apsaugos ir gelbėjimo valdybose, Bendrajame pagalbos centre, Gaisrinių tyrimų centre, Ugniagesių gelbėtojų mokykloje, Specialiojoje priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje, Elektrėnų priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje, Mažeikių objektinėje priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje, Visagino priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje. Departamentas ir pavaldžios įstaigos apie vertinimo rezultatus buvo informuoti raštais, į pateiktas pastabas buvo atsižvelgta, klaidos ir neatitikimai ištaisyti.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus rekomenduojame:

- Vadovaujantis VSAFAS reikalavimais ištaisyti nustatytas ir iki audito pabaigos neištaisytas apskaitos klaidas (ataskaitos 1.1 poskyris, 6 ir 7 psl.).

– Nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės, kad pavaldžios įstaigos visas prekes ir paslaugas įsigytų taikydamos Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytas viešųjų pirkimų procedūras (ataskaitos 2.1 poskyris, 8 psl., 2.2 poskyris 8 ir 9 psl.).

– Nurašyti valstybės rezerve esančias naudoti netinkamas civilinės saugos priemonių atsargas, o nurašytas atsargas likviduoti (ataskaitos 2.3. poskyris, 9 psl.).

– Nustatyti sudaromų sutarčių su gaisro atžvilgiu pavojingų objektų savininkais (valdytojais) ekonominio ir finansinio pagrindimo tvarką (ataskaitos 3.2. poskyris, 12 psl.).

Pastebėjimus dėl audito metu nustatytų klaidų ir pažeidimų Departamentui pavaldžioms įstaigoms Valstybės kontrolė pateikė raštuose (žr. 1 priedą).

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ir jam pavaldžios įstaigos dalį audito metu pateiktų rekomendacijų įgyvendino. Audituojamo subjekto tolesni veiksmai ir likusių rekomendacijų įgyvendinimo terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane, kuriame jis nurodė rekomendacijų įgyvendinimo priemones ir įgyvendinimo terminus. (žr. 2 priedą).

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyresnioji valstybinė auditorė

Dalia Raudeliūnienė

## PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos „Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente prie Vidaus reikalų ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“  
1 priedas

### Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės raštai, pateikti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Adresatas	Valstybės kontrolės raštas	
		Data ir Nr.	Antraštė
1.	Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	2011-05-11 S-(40-1735)-984	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
2.	Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	2011-05-11 S-(40-1735)-997	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
3.	Šiaulių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	2011-04-22 S-(40-1735)-771	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
4.	Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	2011-05-10 S-(40-1735)-978	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų
5.	Visagino priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	2011-05-11 S-(40-1735)-998	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų

Šaltinis – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

Valstybinio audito ataskaitos „Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente prie Vidaus reikalų ministerijos atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“  
2 priedas

### Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Vadovaujantis VSAFAS reikalavimais ištaisyti nustatytas ir iki audito pabaigos neištaisytas apskaitos klaidas.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie VRM	Nenurodė.	
2.	Nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės, kad pavaldžios įstaigos visas prekes ir paslaugas įsigytų vadovaudamosi Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytais viešųjų pirkimų procedūromis.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie VRM	Bus parengta tvarka dėl kontrolės sustiprinimo.	Iki 2011 m. rugšėjo 1 d.
3.	Nurašyti Valstybės rezerve esančias naudojimui netinkamas civilinės saugos priemonių atsargas, o nurašytas atsargas likviduoti.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie VRM	Bus įgyvendinta (nurašyta) gavus papildomų lėšų.	Nenurodė
4.	Nustatyti sudaromų sutarčių su gaisro atžvilgiu pavojingų objektų savininkais (valdytojais) ekonominio ir finansinio pagrindimo tvarką.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie VRM	Bus nustatyta tvarka.	Iki 2011 m. gruodžio 1 d.
5.	Ištaisyti audito metu nustatytas apskaitos klaidas, siekiant užtikrinti teisingą metinių finansinių ataskaitų duomenų pateikimą.	Kauno apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai	Siekiant užtikrinti teisingą metinių finansinių ataskaitų duomenų pateikimą, įpareigoti Finansų skyriaus vedėją griežtai laikytis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalies reikalavimų.	Nenurodė
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: G. Kliauga (8 5) 271 6890				